

**Kształtowanie biopolityki czasu wojny: zmilitaryzowane ciała i środowiska uchodźców  
w Europie Wschodniej podczas I wojny światowej**

**BIOFORGEWAR**

Projekt ma na celu krytyczną analizę istniejących paradygmatów badawczych w trzech obszarach:

- historii środowiskowej pierwszej wojny światowej jako wojny przemysłowej z perspektywy ofiar;
- transnarodowość biopolityki przymusowych migracji i uchodźstwa w czasie I wojny światowej w Europie Wschodniej;
- potencjału humanistyki cyfrowej poprzez badanie przesiedleń, zmilitaryzowanych krajobrazów, wojny i środowiska.

W ten sposób stworzony zostanie innowatorski wkład do debaty historiograficznej, w oparciu o szerzej nierozpoznany i rozproszony w wielu instytucjach korpus źródeł. Realizacji zamierzeń badawczych pomoże wykorzystanie innowatorskich metod z pogranicza dyscyplin i wykorzystanie dorobku humanistyki cyfrowej. Przez pryzmat antropologicznych stałych, takich jak: doświadczeń cielesnych, doświadczeń środowiskowych, konstrukcji płci, taksonomii przesiedleń etc., projekt umożliwia wyjście poza ramy i ograniczania metodologiczne, wynikające z narracji i historiografii narodowych, tworząc w ten sposób transnarodowe ramy porównawcze.

W ramach projektu przebadany zostanie mało rozpoznany dotychczas w debacie naukowej wpływ działań wojennych na środowisko i codzienność ludności podczas I wojny światowej, koncentrując się na przesiedleniach wojennych w Europie Wschodniej. Badania obejmują: austriacką Galicję, Królestwo Polskie i rumuńską Wołoszczyznę, jako unikalne środowiska naturalne, antropogeniczne i etniczne, analizowane z perspektywy Niemiec, Austrii i Rosji. Badania skupią się na kształtowaniu ciał indywidualnych i politycznych w kontekście upadających imperiów, wpływie biopolityki, medycyny wojskowej i jej praktyk kolonialnych oraz doświadczeń związanych z płcią w doświadczeniu uchodźstwa, traktując środowisko jako aktywnego uczestnika wojny i jej następstw.

Podejście interdyscyplinarne łączy, w sposób produktywny, ale także krytyczny, koncepcje, terminy i narzędzia historii środowiskowej i przestrzennej, antropologii historycznej, analizy dyskursu i obrazu oraz humanistyki cyfrowej. Podejście takie wzbogaca potencjał historii wojskowej poprzez innowacyjny interfejs z badaniami nad środowiskiem i migracją, wykorzystując narzędzia humanistyki cyfrowej. Badania opierają się na różnych typach materiałów publikowanych i niepublikowanych, w tym dokumentach wojskowych i cywilnych, źródłach wizualnych i kartograficznych oraz dokumentach osobistych z archiwów, bibliotek i muzeów w Niemczech, Austrii, Rosji, Polsce i Ukrainie.

Projekt w sposób innowatorski łączy historię masowych przesiedleń z historią medycyny i historią środowiskową, przyjmując szerokie podejście. W ten sposób projekt otwiera nowe pola do zrozumienia kryzysów migracyjnych zarówno w przeszłości, jak i w teraźniejszości, badając ludzkie reakcje na kryzysy w kontekstach historycznych i współczesnych. Innowacyjny potencjał projektu leży w dostarczaniu kompleksowych wglądów dzięki zaawansowanemu przetwarzaniu danych, rozpoznawaniu maszynowemu i mapowaniu GIS, oferując wielowymiarową perspektywę złożonej historii człowieka na froncie wschodnim I wojny światowej.